

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií
PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Hana Walderová

Název práce: Krize maskulinity: Případová studie z Čínské lidové republiky

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jana Sehnálková

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce autorky Hany Walderové se zaměřuje na proměnu hegemonní maskulinity v Čínské lidové republice v kontextu významných změn ekonomické a částečně také politické situace. Cílem práce je prokázat, zdali lze v ČLR vypořádat stejný proces proměny maskulinity jako v zemích OECD, které v minulosti procházely podobnou změnou ekonomického prostředí, jakou prochází v současné době ČLR, a to i přes odlišné kulturní prostředí. Autorka si proto klade následující výzkumné otázky: je čínská maskulinita postavena na podobných základech jako maskulinita v zemích OECD či je ovlivněna i jinými faktory?

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autorka zpracovává poměrně komplexní sociologické téma, jehož výzkum je teprve na samých počátcích. V úvodní části přehledně vysvětluje současný stav zkoumání a vysvětluje základní pojmy. Práce je napsána logicky a přehledně. Své argumenty autorka doplňuje grafy.

Definice hegemonní maskulinity v maovském období byla ovlivněna komunistickou ideologií. Dělník, tedy proletariát, se ocitá na pomyslné špici společenského žebříčku. Rovnostářská ideologie stavěla muže a ženy na stejnou úroveň, což ještě posílilo postavení dělníka ve společnosti – jak píše autorka na s. 20, „rozdělení na proletariát a agrárníky bylo... tak fatální, že se vytváření jedincovy identity stalo důležitější než příslušnost k pohlaví“. Přesto komunistické vedení prosazovalo spíše mužské společenské vzory, než ženské (zřejmě stále pod vlivem tradiční čínské kultury). V důsledku restrukturalizace čínské ekonomiky ale „přestává být vzorem dělník zaměstnaný ve státě vlastněných podnicích, ale muž zastávající nemanuální pozici kancelářského typu či muž podnikatel“ (s. 26), tedy muž, který je schopen vybudovat nadstandardní finanční zázemí (s. 27). Muž-dělník, původně vzývaný komunistickým režimem, se tak propadá na společenském žebříčku a nachází se tak často v pracovních pozicích, které dnes nejčastěji zaplňuje nekvalifikovaná pracovní síla z čínského venkova, na kterou Číňané nahlíží spíše negativně. To podle autorky „zintenzivňuje pocit jejich společenského úpadku“, který výzkumníci zaznamenávají např. jako nárůst depresí či sebevražedných sklonů.

V úvodu práce autorka vysvětluje hlavní pojmy a analyzuje proměnu mužských vzorů v postmoderních společnostech a definuje projevy krize maskulinity. V další kapitole pak autorka popisuje koncept maskulinity v čínské kultuře a její proměnu mezi léty 1949 a 1978. V následující kapitole se pak autorka zaměřuje na reformy čínského hospodářství po nástupu Teng Siao-pchinga. V poslední kapitole pak analyzuje, jak se v reformované ekonomice ČLR proměňují nároky kladené na muže.

Autorka pracuje s množstvím sekundárních zdrojů, seznam literatury by bylo vhodné rozdělit dle typů na knihy, časopisecké studie apod.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je napsána jasně a srozumitelně s minimem překlepů. Oceňuji, že autorka přepisuje čínská jména pomocí českého přepisu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Genderová témata jsou akademicky zkoumána teprve od nedávné doby. Autorka si zvolila zajímavé, ale zároveň komplexní téma, jehož zkoumání je teprve v počátcích. Domnívám se, že jde o dobrou přehledovou studii, která může představovat základní vhled do problematiky. Autorčiny závěry jsou přesvědčivé. Autorka na základě studia literatury dospěla k názoru, že „čínská hegemonní maskulinita se váže k odlišným hodnotám, než je tomu v západních společnostech“ (s. 16), s čím lze jistě souhlasit. Tento fakt ovlivňuje do jisté míry i současnou krizi mužské identity, která je důsledkem komplexních společenských a ekonomických změn (s. 37). Autorka tedy dochází k závěru, že model krize maskulinity, tak jak byl konstruován na základě zkušeností států OECD, není v případě Číny použitelný (s. 37), byť symptomy mohou být srovnatelné se západními státy. Jako hlavní příčinu krize maskulinity v ČLR autorka označuje znovuobjevení sociální stratifikace, nárůst sociální nerovnosti a s tím spojenou ztrátu pozice hegemonní maskulinity mužské populace v sekundárním sektoru. Tato krize tedy nebyla primárně způsobena, tak jako v zemích OECD, vstupem žen na pracovní trh.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Vyzdvihávala Komunistická strana Číny v 50. a 60. letech nějaké ženské vzory?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově!):

Práce Hany Walderové vyhovuje požadavkům kladeným na bakalářské práce. Proto ji navrhuji k obhajobě s výslednou známkou **výborně**.

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.